

Mál nr. 356/2020**M og
V vegna ábyrgðartryggingar X****Ágreiningur um skaðabótaábyrgð vegna líkamstjóns í göngu á Snæfellsjökul 27. apríl 2019.****Gögn.**

Málskot mótttekið 19. október 2020 ásamt fylgigögnum.

Bréf V dags. 10. nóvember 2020 ásamt fylgigögnum merktum 1-7.

Málsatvik.

Í gögnum málsins kemur fram að M fór með hópi á vegum X í göngu á Snæfellsjökul hinn 27. apríl 2019. Hópnum var skipt upp í minni hópa þar sem voru 8-9 mann saman í línu. Leiðsögumaður sem var fremstur í línu sem M var í féll fram að brún sem leiddi til þess að M dróst með línunni og hlaut áverka á öxl. Í kjölfar þessa var farið í björgunaraðgerðir til þess að ná fararstjóranum sem var fremst í línunni upp og telur M að líkamstjón hans hafi að einhverju leyti getað komið þar fram.

M lýsir atvikum þannig að ágætis veður hafi verið að morgni þegar gangan hófst en það hafi verið komin rigning þegar að jöklinum var komið. Gengið hafi verið af stað en fljótlega að hafi verið komin mikil bleyta og rigning og lélegt skyggni þegar upp hafi verið komið. M kveður skyggni hafa verið orðið mjög slæmt þegar fararstjórinn í hans línu hafi fallið og M með og þá hafi verið stuðst við GPS-punkta við gönguna upp jökulinn. Í málinu liggur fyrir tölvupóstur frá öðrum þátttakanda ferðarinnar um að veður hafi verið ágætt þegar lagt hafi verið af stað en aðstæður hafi versnað þegar ofar kom og á efri hluta jökulsins hafi verið orðið mjög hvasst, úrkoma og lítið skyggni. M kveðst hafa verið um 40-50 mínútur fastur í línunni án þess að geta hreyft sig í afar slæmu veðri á meðan verið var að bjarga fararstjóranum frá brún hengju sem hann hafði fallið út af.

M telur að veður hafi verið þannig að X hefði átt að hætta við ferðina þar sem skyggni hafi verið svo slæmt að GPS-búnað hafi þurft til að rata á merktri gönguleið. Einnig kveðst M ekki hafa fengið leiðbeiningar um það hvernig hann átti að bregðast við í línu ef háska bæri að og að leiðbeiningar X hafi ekki verið nægilegar. M kveðst hafa talið sig í öruggum höndum og treyst því að starfsmenn X myndu ekki leggja upp á jökulinn nema aðstæður væru í lagi. Þannig hafi ekki verið og ekki sé hægt að vísa til þess að M hafi fyrirgert rétti sínum til bóta vegna hættu sem fylgir vetrarfjallamennsku, enda sé ekkert í vátryggingarskilmálum V sem undanþiggi ábyrgð vegna þess.

V telur í fyrsta lagi að M hafi fengið nægar leiðbeiningar um fjallgöngur og jöklaferðir á því fjögurra mánaða námskeiði sem hann hafi verið á hjá X og hafi gangan á Snæfellsjökul verið eftir samtals átta fjallgöngur hópsins sem og eitt fræðslukvöld. V vísar einnig til þess að upplýsingar hafi verið sérstaklega sendar út af hálfu X fyrir gönguna á Snæfellsjökul þar sem farið hafi verið yfir að gengið yrði í línu og að farið hafi verið yfir það áður en í línur hafi verið notaðar. V vísar til þess að leiðsögumenn X hafi allir verið reyndir og brugðist hafi verið við falli þess fram að snjóhengju, sem fremstur var í sömu línu og M, með réttum hætti. V telur að líkamstjón M verði ekki rakið til þess að hann hafi hangið í línunni í lengri tíma þar sem þunginn af línunni hafi verið tekin af honum strax í kjölfar fallsins. V vísar því einnig á bug að veðuraðstæður hafi verið með þeim hætti að hætta hefði átt við ferðina og að öryggisatriði sé að styðjast við GPS-punkta við göngu á jökli, auk þess sem gönguleið á Snæfellsjökul sé ekki merkt gönguleið. Einnig heldur V því fram að með þátttöku sinni í umræddri jöklagöngu hafi M bæði með samþykki og áhættutöku tekið á sig áhættu sem gerið það að verkum að hann fyrirgeri rétti sínum til skaðabóta skv. almennum reglum skaðabótaréttarins. V vísar um þetta til dóma Hæstaréttar um flúðasiglingar, skíðaiðkun og tennisiðkun.

Álit.

Í gögnum málsins liggur fyrir að M var þátttakandi á lengra námskeiði um vetrarfjallamennsku á vegum X, þegar ferð hans á vegum X á Snæfellsjökul var farin. Í þeim gögnum kemur fram að M hafði setið fræðslukvöld og farið í átta fjallgöngur áður en umrædd jöklaferð var farin. Af þeim gögnum sem lögð hafa verið fram um þær upplýsingar sem M fékk frá X og hvernig staðið var að ferð á jökulinn verður ekki séð að upplýsingar til hans hafi verið með þeim hætti að saknæmt teljist af

hálfu starfsmanna X. Ekki verður heldur séð af gögnum málsins að veðurútlit eða veður að morgni göngunnar hafi verið með þeim hætti að varhugavert hafi verið að ganga á jökulinn. Það að það hafi verið komið verra veður þegar upp var komið verður ekki eitt og sér metið þannig að starfsmenn X hafi átt að grípa til sérstakra ráðstafana. Ekki verður heldur talið varhugavert að gengið sé eftir GPS-punktum við þessar aðstæður.

Óhapp það sem leiddi til líkamstjóns M er að leiðsögumaður sem var fremstur í sömu línu og M féll fram af snjóhengju. Ekki verður séð af lýsingum M sjálfs né öðrum gögnum að háttsemi leiðsögumannsins við þær aðstæður hafi verið saknæm heldur verður fall hans fram af hengjunni rakið til óhappatilviks. Ekki verður heldur séð af gögnum málsins að háttsemi starfsmanna X í kjölfar óhappsins hafi verið til þess fallinn að valda M líkamstjóni. Á þeim forsendum verður ekki fallist á að X beri skaðabótaábyrgð á líkamstjóni M í umrætt sinn. Að því sögðu verður einnig tekið fram að ekki verður heldur fallist á að ganga á Snæfellsfellsjökul feli í sér samþykki eða áhættutöku í skilningi skaðabótaréttar.

Niðurstaða.

M á ekki rétt á bótum úr ábyrgðartryggingu X hjá V.

Reykjavík, 8. desember 2020.

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Valgeir Pálsson lögfr.

Hildigunnur Hafsteinsdóttir lögfr.